

tero pojeta moška pevska zbor iz St. Janža na Dravskem polju in Svečine. Po maši bo na prestoru pred cerkvijo fantovsko zborovanje, na katerem bo govoril predsednik KA g. ravnatelj Franc Jerebič in drugi fantje. Fantje, pridite v obilnem številu, da se oddolžimo spominu velikega mladinskega A. M. Slomška, in da se znova navdušimo za Slomškove vzore in ideje.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Tukajšnje prosvetno društvo je priredilo v nedeljo dne 7. avgusta priljubljeno igro s petjem »Revček Andrejček«. Udeležba kakor tudi izpeljava igre je bila razveseljiva. Tudi pri naših ljudeh se že opaža veliko zanimanje za take prireditve. Sedaj pa nekaj o igri sami. Glavno vlogo je prav izvrstno izpeljal naš nam vsem že itak znani organist. On je kot nalašč rojen za oder. Poleg prav prijetnega tenorja ima tudi jako dobro mimiko. Radi tega se je že v prvem dejanju vsem slušateljem jako prikupil. Tudi »Marička« je bila prav posrečena. Ostale vloge so bile deloma dobre, deloma pa se je opazilo nekoliko neokretnosti. Pa nič zato. Z vajo bo sčasoma že šlo. Saj od kmetijskega ljudstva tega niti zahtevati ne moremo. Prav dobro se pa je odrezal »stari pevskega zbor«, ki je v kratkem času naštudiral »venček domačih pesmi«, par je gotovo precej težka skladnja za tak zbor. Tudi »novi zbor«, sestojec iz samih mladih pevcev, se je precej dobro obnesel. Posebno sopran in alt imata nekaj prav dobrih moči. Glavna zahvala pa gre gotovo našemu vič. g. župniku Erhatici, ki je žrtvoval mnogo prostega časa, samo da bi svojim faranom zadostil. Največ pa je pri vsem tem trpel naš organist, kateremu je marsikatera noč ostala svetla. Neumorno je vadil svoje pevce in zraven tega še študiral glavno vlogo. Ne smemo pa pozabiti g. Snudria. To je naš trgovec, ki povsod in vedno ustreže svojim odjemalcem, če le more. On je kar svoj magacin odstopil za prizorišče. Najlepša hvala vsem sodelujočim, kakor tudi posetnikom naše prireditve!

Polzela. Kdo ni z zanimanjem čital napete povesti Januša Goleca »Trojno gorje«, ki je izhajala v »Slovenskem Gospodarju« in katere prvi del je obsegal borbo naših prednikov za kmečko pravo. Podobna tej, čeprav snovno in oblikovno popolnoma drugačna je

založila »Kmečki punt«, ki se bo igrala v nedeljo dne 4. septembra v Prosvetnem domu. Igra obsega pet dejanj z desetimi spremembami. V njej nastopa 65 oseb (45 moških ter 20 žensk) in bo cela predstava trajala približno tri ure. Na ta dan vsi prav uljudno vabljeni v naš Prosvetni dom!

*

Iz preteklosti železnice.

Pred 107 leti je stekla prva železnica na progi Liverpool—Manchester. Za poskušnjo so dovolili 30 potnikom vožnjo, ki pa ne sme biti hitrejša kakor 40 km na uro. Vendar se je vkljub tej omejitvi vse upiralo taki strašni hitrosti. Rekli so, da je taka hitrost škodljiva za tiste, ki se bodo vozili v vozu in tudi za nedolžne gledalce ob plotu, ki bodo dobili omotico od take brzine, ali pa bodo celo znoreli.

Ko so v Ameriki uvedli v brzovlakih prve jedilne vagone, so se temu poizkusu najsiloviteje uprli vsi kolodvorski restavraterji. Protestirali so v interesu zdravja potujočega občinstva, da bi se taka norost dovolila. V protestu so rekli: »Uživati hrano v tresočem se in majajočem se železniškem vozu je nevarno za zdravje, ker lahko povzroči, da se čreva zmešajo.« Železniške družbe so ta protest kolodvorskih restavraterjev ukrotile na ta način, da so jih povabile k sodelovanju pri družbi, katere se je osnovala za vzdrževanje jedilnih vagonov. No in kolodvorski restavraterji so zdaj uvideli in proglasili: »Silna dobrota je za vsakega potujočega, ki se resno briga za svoje zdravje, če more mirno sedeti v jedilnem vagonu ob pogrneni mizi ter v miru in z dobrim tekom uživati obed, zraven pa skozi okno gledati vedno menjajočo se sliko pokrajine.«

Leta 1860 je pruski minister za delo v posebni okrožnici vprašal vse podrejene organe za svet, ali ne bi kazalo v železniških vlakih vpeljati stranišča. Skoro vsa železniška ravnateljstva so odgovorila, da se kaj takega skoro ne

spodobi. Ker pa je občinstvo le zahtevalo, da se vlaki opremijo tudi s stranišči, se je pruska vlada udala in sprejela kompromis, ki se je glasil: »Stranišča se vpeljejo v železniške vlake, a kdor jih hoče rabiti, mora plačati 10 srebrnih grošev.«

Jurij Pullman, iznajditelj in tovarnar svetovno znanih in po njem imenovanih železniških voz, je prišel na misel graditi take vozove, ko se je neko noč vozil iz Chicaga v St. Louis v starih majhnih vozovih, ko je moral vso noč prečepeti v kotu brez spanja. Leta 1859 je napravil (tedaj je bil še mlad inženjer) prvi spalnici voz, ki pa je bil kurjen še z železnimi pečmi na drva in razsvetljen s svečami. Še le pozneje so vpeljali petrolejke, medtem ko so železne peči še dolgo ostale.

Koliko je verjetnosti, da se dandanes človek ponesreči na železnici? Moderna statistika je izračunila, da se ena huda nesreča primeri v splošnem na vsakih 121 milijonov prevoznih kilometrov. Zatorej bi se moral človek voziti 121 milijonov km (pri sedanji hitrosti naših vlakov bi se po tej progii vozil 150 let dolgo), da bi mogel z gotovostjo pričakovati, da se bo skoraj ponesrečil.

Dravograd. Proslava obletnice olepševalnega društva v Dravogradu. Eno leto je že minulo, odkar smo ustanovili v Dravogradu društvo, katero skrbi za lepoto dravogradskega trga in tujski promet v Dravogradu. Prva čast gre našemu predsedniku g. Körtu. Predno je začelo društvo delovati na tem olepševalnem polju, je moralo imeti tudi druge zaslombe, katere so mu pomagale pri delu, da se je moralo društvo oživeti in priti na cilj, katerega je tekom enega leta tudi doseglo. Olepševalno društvo ima za seboj skozi eno leto jako lepe uspehe, prirejalo je razne pri-

zadnjikrat; ker le predobro je poznala neizprosno srce svojega gospodarja.

Težke misli so rojile tudi po njegovi glavi. Naposled naglo vstane, kakor nekdo, ki se je končno s prepričanjem in trdnim sklepom odločil za nekaj gotovega. »Če ta zmaga, zgubljeni smo mi! Pa vsaj v moji hiši ne bo praznoval svo-je zmage!«

Pozno v noč je ostal rabi Jehuda na strehi v večernem hladu, ki mu je prav dobro dejal; ker njegovi živci so bili po hudem dušnem boju močno razburjeni. Stojte je razprostrl roke ter začel moliti predpisano večerno molitev (tefilah). Kdor je kedaj v takem času gledal tje črez ravne strehe hiš kakega mesta na Jutrovem ter opazoval samotne temne postave častitih molečih očakov, ne pozabi tako kmalu slovesnega prizora. Po sosednih strehah je potihnil šum in krik. Ljudje so spoštljivo dejali: »Rabi Jehuda moli!«

Tempelsko službo božjo (daritve) je opravil le en, Levijev rod (leviti); Kristus in apostoli so hodili »v tempel molit«. Shodnice (sinagoge)

farizejev še za časov Kristusovih niso bile molilnice, ampak prosvetne dvorane (šole), kjer se je bralo ter po branju razlagalo Sveto pismo. Ljudstvo je smelo prihajati poslušati, in sicer je bil možem določen prostor v pritličju, ženskam na galeriji; torej stroga ločitev po spolu. — Farizeji — »pharaš« pomeni »biti izločen od ljudstva (kle-ros), odlikovati se v čem« — so bili organizirana družba s privrženci iz vseh dvanajstih rodov izraelskih. Rabi seveda ni bil vsak; rabinsko dostojanstvo se je podeljevalo le nekaterim in sicer »s pokladanjem rok«. Vsi pa so bili veliki gorečniki za postavbo božjo v besedi in dejanju, tudi javno so jo pripoznavali kot ravnilo svojega življenja. Doslej torej bi bilo vse prav! Saj tudi Nikodem, učenec Jezusov, ki je točno po predpisih pomagal izvršiti njegov pogreb, je bil farizej in »učenik v Izraelu« (Joa. 3, 10). — Česar pa je posamezen tak gorečnik za čast božjo zmožen bil, bomo videli — jutri!

(Dalje prihodnjilč.)

tu živali, ki se tudi mene boje.

Povratek k ročnemu delu.

Tvornica za cigarete »Perusa« v Monakovem je tvegala interesanten poskus. Nastavila je več sto delavk za ročno izdelovanje cigaret in se hoče poslužiti tega načina izdelovanja cigaret še v večjem obsegu. Po eni strani je to storila zaradi tega, da nekoliko zmanjša veliko brezposelnost, po drugi strani pa zato, ker so z roko izdelane cigarete dejansko mnogo boljše od strojnih izdelkov. Tvorničarji upajo, da jim bo glede na ta postopek tudi država znižala nekatere dajatve.

reditve in veselice itd. Obletnico smo obhajali dne 7. avgusta. Ob pol 10. uri dopoldne je bilo v prostijski cerkvi slovesno sv. opravilo, govor in slovesna sv. maša, katero je daroval domači g. kaplan Josip Klemenc.

Sv. Miklavž na Dravskem polju. Nedavno ste zapisali v Vašem cenjenem listu o roparskem napadu v miklavškem gozdu. Ni se še to pozabilo, že je zopet bruhnilo te dni po naši vasi: »Predržen vlom v trgovino R. Dimnik!« Rokovnjači so v noči od četrta na petek vlomili skozi kletno okno v trgovino omenjenega in odnesli popolnoma nemoteno razne špecerije, galanterije itd. v vrednosti 10.000 Din. Odnegli so tudi blagajno in sicer v vreči, iz katere so poprej iztresli proso. V blagajni se je pa nahajalo le nekaj nad sto dinarjev. Orožniki s Tezna so pridno na delu. Bil je tudi dedektiv s policijskim psom pri nas, ki pa ni nič izsledil, ker je bila že sled zabrisana. Blagajno je slučajno našel kazniški nadpaznik g. Lubajšek nad kazniškimi ribniki vso razbito in seveda prazno. Vlom je napravil gotovo človek, katerega so bile razmere dobro znane, trgovec g. Dimnik je namreč bil odsoten na svojem posestvu v Loki in so uzmoviči imeli vsled tega lahek posel. Sv. Miklavž je že bil preje razvpit, v zadnjem času se je to malo poleglo, a zopet so se začele dogajati same nečedne stvari. Manjka nam kakoga prosvetnega društva, katero bi vzgajalo naraščaj za kaj boljšega in vzvišenejšega. Vzdrnite se, kateri se čutite za to poklicane, in zberite s svojim vplivom okrog sebe vse, kateri so željni izobrazbe, vcepite za mladino v srce pravo srčno kulturo. Spoštovanje do svojega bližnjega, predvsem ljubezen in vero v Boga!

Sv. Belfank v Slov. goricah. Celi koš novic se je nabralo že od zadnjega dopisa sem. Marsikaj dobrega in novega imamo, pa tudi dosti žalostnih dogodkov. Prvi teden tega meseca so kar dan za dnevom peli zvonovi domačim faranom v slovo. Za žrtve si je tokrat izbrala smrt povečini samo stare ljudi. Po vrsti so si sledili: Franc Toplak iz Bišekega vrha, star 87 let; Murko Franc iz Črmlje, star 73 let. Ta je umrl nenadne smrti. Zadel ga je kap in so mrtvega našli. Temu je sledil po daljšem bolehanju J. Krajnc iz Sovjaka, star 46 let. Zapušča žalujočo ženo s 4 nepreskrbljenimi otroki. Marljiv in skrben gospodar, ki je bil v nedeljo dne 7. t.m. pokopan, spremljan od velikega števila faranov na njegovi zadnji poti. V ponedeljek dne 8. t. m. pa so položili k večnemu počitku Marijo Požegar iz Trnovske vasi. 77 let je živela v samskem stanu in so jo nesla belooblečena dekleta. Bila je splošno znana po svoji dobroti in požrtvovalnosti za cerkev in vsako dobro stvar. Naj vsem da Jezus počitek na svojem najsvet. Srcu! —

Polenšak pri Ptuj. Spet se oglašimo s par novicami, ki so pa bolj žalostne kot vesele. Naši zvonovi zvonijo svojo melodično pesem in nam naznanjajo, da se naši farani selijo iz te doline solz v drugo, večno življenje. Smrt kosi mlada, nežna življenja, kakor tudi stara, onemogla. V Prerodu je umrla vdova Neža Horvat. Pred dvema letoma jo je zadel kap. Še zadnji dan si je zaželela svete poptice, a je med čas m, ko so domači poslali po duhovnika, revica že umrla. V Slo-mih je preminul Jožef Pukšič, posestnik in bivši žandarski narednik, star čez 60 let. Bil je eden od stare generacije poštenjakov. Resnično ljuben, ki je tudi vsakemu človeku upal odločno povedati v obraz, kar mu je šlo. Kot bivši orožnik je prehodil veliko sveta ter je kaj rad z zanosom povedal marsikatero krat-

kočasno, šaljivo in veselo, a vedno pošteno. Sramoval se tudi ni molitve rožnega venca na glas. Tudi dva mala angelca sta splavala v nebeške višave od hiše Muhičeve iz Lasi-govec. Zadnjo nedeljo pa smo spremljali na poslednji poti Janeza Čuš iz Polenšaka, kateri se je vsa mlada leta pred vojno pečal z nakupovanjem jabolk. Vsem tem rajnim želimo miren in lahek počitek, preostalih izrekamo naše sožalje! — Da se ni prijetno srečati z vozom in nesigurnim voznikom, je občutno okusil mlad gospodar Martin Tuš iz Polenec. Tam onkraj Ljutomera sreča takega voznika in ker mu je še odpovedala zavora na njegovem kolesu, je tako nesrečno padel s kolesa, da si je zlomil ključnico v rami. V bolnici v Ormožu mu je g. dr. Hrovat zopet uredil kosti. Zraven tega pa mu še naročil par tednov praznovati, kar pa seveda ni kaj prijetno mlademu delavnemu gospodarju. Želimo mu kot pridnemu naročniku-čitatelju našega lista iz srca skorajšnjega okrevanja.

Šmarje pri Jelšah. Naše največje praznike velike maše in sv. Roka smo zopet kakor običajno veličastno obhajali ob veliki množici romarjev, katerim so lepo postregli dva gg. misijonarja in sosednji dušni pastirji pod vodstvom g. dekana. — Kmalu se bodo na stolpu sv. Roka začele zbirati lastovke celega okraja, da se vadijo za daljni polet preko Sredozemskega morja v vroče kraje in se do spomladi poslovijo od nas. Na to smo že navajeni, ker vsako leto med »mašami« storijo tako. Nenavadno prikazen pa smo doživeli v ponedeljek pred prazniki. Opoldne so s strahom opazili ljudje, da se iznad stolpne zvezde pri Sv. Roku dviga temen dim. Takoj je priletel od Sv. Barbare skrbni sin Ciglenečičev, da se prepriča, kaj da je; za njim pa prihiteli vsa prestrašena vdova po rajnem ljubitelju veličastne cerkve, dimnikarju Šaferju, od tiste strani; prisopiha pa tudi cerkveni ključar Janez Novak in še sosedje iz Korpul ter so se že naši pridni gasilci z mestinjskim gasilnim društvom o tej zadevi telefonično razgovarjali. Pa, hvala Bogu, predno je bilo treba nastopiti težavno pot, se je zadeva povoljno razjasnila. Domačini so kmalu spoznali, da dozdevni dim ni od nastalega ognja, katerega se posebno od 8. septembra 1930 naprej tako grozno bojimo, ampak od strašne množice letečih živalic. »Čvajle« rojijo in so zgubile maticov, so modrovali eni. Stari mežnar, ki se je med zvonjenjem komaj otépal izpod strehe padajočih mravljič, je pa vse potolažil z ugotovitvijo, da so ta dim in upravičeni strah povzročili nešteti milijoni letečih mravljič. Vsekakor je bila to vsaj za naše kraje popolnoma nenavadna prikazen, s katero se je lahni vetrič igral celo popoldne, nam vsem pa je prinesla nov dokaz nepopisne ljubezni celega kraja in vseh prebivalcev do veličastne, dragocene, u-metnosti polne in splošno občudovane cerkve sv. Roka. Bog nam jo ohrani še nadaljna stoletja! — V sredo pred veliko mašo se je okoli 5. ure na severu prikazal neznaten oblak, v trenutku se mu jih je pridružilo več in precejšnja ploha nas je močila, pa tudi z drobno točo strašila, dobre pol ure. Drugi dan pa smo slišali žalostno vest, da je hudo zabila v sosednjem Ločnecu, pri Sv. Štefanu, na Planinci in v Zibiki.

Mestinje. Dne 4. septembra priredi gasilno društvo v Mestnju veliko tombolo v vrednosti 30.000 Din. Glavni dobitki bo popolna spalnica iz polirane orehovine, moško kolo, vreča bele moke, omara in postelja tudi iz orehovine ter še nad 300 drugih krasnih do-bitkov. Društvo se je šele pred kratkim usta-

novilo in si je že nabavilo motorno brizgalno, katere služi štirim občinam. Začelo je tudi že graditi gasilni dom, v prid katerega bo pri-redilo omenjeno tombolo. Tombolske karte se bodo dobile pri vseh sosednjih društvih ter prosimo občinstvo, da pridno sega po njih in tako pride temu dobrodelnemu društvu na pomoč. Tombola se bo začela točno ob pol 3. uri popoldne pri tov. Založniku v Mestnju. Ako bi se morebiti dobil kakšen prijatelj gasilcev, kateri bi proti proviziji prevzel prodajo kart, naj proti povrnitvi stroškov sporoči društvu. Druge prijatelje pa prosimo, da ne zamudijo prilike, katere jim nudi za 3 Din krasne dobitke, saj je že samo pohoštvo vredno nad 3000 Din. Dne 4. septembra pa ne zamudite priti pokušat dobro kapljico in se veseliti na veselico, ki se bo obenem vršila.

Sv. Vid nad Valdekom. Sprejem novega g. župnika je bil nad vse veličasten. Na postaji v Gornjem Dolcu se je v nedeljo dne 30. julija zbrala velika množica mladine, pa tudi starih, ki so čakali na prihod novega župnika. Ko je okrog pol pete ure prišel vlak, je zaigrala na postaji šentiljska godba in novi g. župnik je izstopil s celim bremenom cvetic, ki so mu jih pri odhodu iz Trbnj darovali trbnjski šolarji za slovo. Na postaji so pozdravili g. župnika šentvidski župan Meh in cerkvena ključarja. V spremstvu godbe se je podal nato novi župnik na svojo novo župnijo. Med tem so odmevali doli iz St. Vida na vse strani sveta mogočni moznarji. Pri posestniku Pristovniku je bil prvi slavalok z dvema velikima mlajema in napisom: »Pozdravljeni v imenu Gospodovem!« Tu je pozdravil novega g. župnika šolski upravitelj g. Zupančič s šolsko mladino. Drugi dan dne 1. avgusta je bila slovesna instalacija, pri kateri je bilo navzočih 14 duhovnikov, med temi tudi dva bogoslovna profesorja, prelat dr. Fr. Kovačič in dr. Josip Somrek iz Maribora. Dekan Čížek pa je v nabito polni cerkvi govoril, kako naj verniki ljubijo in spoštujejo svojega župnika. Ljudstvo je bilo veselo, da je dobilo novega dušnega pastirja. Ta dan bodo ostal šentvidčanom v neizbrisnem spominu!

Vprašanja in odgovori.

Sl. D. v H. Ali je kaka posebna šola za ekono-mo? — Ekonom ni slovenska beseda, pomeni pa isto kot oskrbnik. Če sta torej oskrbnik, lahko dobiti kot tak spričevalo. Pri oskrbniku je glavno, da ima naraven smisel za pravo gospodarnost.

G. R. v K. Ali morata biti tesarja, ki sta posestnika, pri tolniški blagajni zavarovana? — Ako delata kot delavca pri vas, potem da. Ako delata na svoj račun kot samostojna-na, potem ne.

H. H. v Č. Ali lahko kot 17leten dobim pra-lico prodežati molitvenike in roženvence na božjih potih? — Na svoje ime te pravice še ne dobite. Počakajte, da boste polnoletni. Učne dobe za kramarjijo in krošnjarjenje ni treba.

J. J. v V. Ali lahko sam vložim rekurz zo-per sodno odmero advokatskih stroškov? — Lahko, toda glede kolekov izveste na sodni-ji. Za stroške se odvetnik lahko vknjiži, ker so že v sodbi priznani.